

de bliksem in de kapel en richte daarin groote verwoestingen aan. Het Heilige beeld had ook daardoor geleden, maar het aangezicht der Moeder Gods werd weder geheeld. Aan het beeld waren eenige koperen munten, die door den bliksem uit een kast waren geworpen. Van het beeld zelf vertelt men, dat het over de rivier Nieuw Ladega, bij gelegenheid van zijne redding uit de rivier daar gebracht. De munten zijn door den bliksem uitgestrooid en naar een zekere orde op het beeld gebracht.

Men kan hieruit zien, dat het bijgeloof en de afgoderij in de Grieksch orthodoxe kerk welig tiert.

De Russische regering bejert zich niet alleen om de Lutherische kerk uit hare landpalen zoo mogelijk te verwijderen, maar heeft het ook in den laatste tijd vooral gemunt op het Stundisme, een secte, die bij duizenden in Rusland hare aanhangers telt. Opmerkelijk is het, hoe zelfs de voorlichters, die van hooger hand uitgaan om de Stundisten te bestrijden, een getuigenis voor die secte en tegen de Orthodoxe kerk afleggen. Zoo beveelt bisschop Anatoly van Uman in alle kerkspelen, waar Stundisten gevonden worden, slechts geestelijken aan te stellen, die onberispelijk wandelen; verder in zulke gemeenten psalmzingers aan te stellen, die niet drinken, verstaanbaar voorlezen en het kerkgezag goed kennen. Voorts, dat de godsdienstbetreffende niet in de haast en stordig worden gehouden, wijl dit de leden der gemeente van de kerk aftoet; maar vooraf te laten de begrafenis van zooveel mogelijk niet groote plechtigheid gehouden worden, daar het een niet te loochenen feit is, dat de begrafenisplechtigheden der Stundisten door lezing der Heilige Schrift en het zingen van liederen, zulk een plechtig karakter dragen, dat zij vele orthodoxen als toeschouwers lokken, waaruit volgt, dat men den ijver der Stundisten gaat prijzen. In hetzelfde bericht beveelt de bisschop den geestelijken, dat zij met alle hun ten dienste staande middelen, misbruik van sterken drank onder het volk zullen tegengaan, wijl het Stundisme daar sneller wortel schiet, waar dronkenschap heerscht. Het is ook niet te ontkennen, dat het Evangelie der vrije genade, dat door de Stundisten verkondigd wordt, zich daar het machtigste betoont, waar de zonde het meeste heerscht.

Jammer maar, dat bisschop Anatoly niet tevreden is met maatregelen, die door de geestelijke macht tegen het Stundisme te nemen zijn. Ook de wereldlijke macht moet de kerk ter hulpe komen. Deze moet de aanstelling van Stundisten op spoorwegen en in de werkplaatsen der spoorwegen verbieden, waar deze zeker om hunne nuttigerheid, eijerigheid en ondergeschiktheid gaarne gezien worden. De regering moet verbodende alle vergaderingen der Stundisten verbieden en voor de kinderen van de leden der secte eenen voogdij instellen, die hen voor de leer hunner ouders behoedt.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE DICHTKUNST.

We worden alweer herinnerd aan onze gedane belofte. En 't is waar, belofte maakt schuld. We zetten dus nog eens het onderwerp, onlangs weer afgebroken, voort.

Moet een vers rijmen? Zeker zeggen de meeste menschen. Als 't niet rijmt is 't immers geen vers. Ja, er zijn zelfs niet weinige die meenen dat iets, als 't maar rijmt, ook een vers is.

Maar ongelukkig voor die allen, is het een zoo min waar als het ander.

Er zijn vóór de geboorte onzes Heeren zeer veel verzen gemaakt. Mozes, David, Salomo en Jesaja waren groote dichters, die zij uit den Bijbel kent, evenals de verheven dichters Deborah. De Grieken hadden eveneens vele groote dichters, b.v. Homerus. De Romeinen niet minder, waaronder Horatius, een vriend van keizer Augustus. Uit de rede van Paulus te Athene weten wij, dat hij de Griekse dichters kende.

Welnu, van al deze poëten heeft er geen een verzen geschreven die rijmen.

Daar hetgeen zij schreven toch poëzie was, lag ten eerste aan de gedachten en voorts aan velerlei andere dingen, die echter wat moeilijk hier zijn op te geven. 't Komt er maar op aan dat we begrijpen, hoe het niet bepaald noodig is te rijmen om een vers te maken. Het duurde nog wel een duizend jaar na de geboorte van den Heere Christus, eer men algemeen rijmende verzen maakte.

Wel kende men reeds vroeger iets anders. Dat heette *staf of naarrijm*, met een vreemd woord: *alliteratie*. Verzen die dat hebben rijmen om zoo te zeggen van voren. Bv. „Ik heb mijn hart tot Hem ontkoog. Wiens liefde trouw mij leidt.“

Gij ziet, in den eersten regel heeft men 4 woorden die beginnen met dezelfde letter, en in den tweede 2 (h en b); ook is er maat in. Later kwamen de verzen met maat en rijm. Maar de rijmloze bleven bestaan, ten minste bij de volken van Noordelijk Europa, zooals Engelschen, Duitschers en Nederlanders. De Franschen kennen ze niet. In ons land kwamen ze weinig voor, tot nu een honderd jaar geleden. Tegenwoordig is hun getal bij ons ook niet groot. Doch in Engeland en Duitschland zijn voortdurend groote dichters geweest — en nu nog — zooals Milton, Tennyson, Schiller en Klopstock, die geheele gedichten in rijmloze verzen schreven, b.v. het beroemde „Verloren Paradijs“, de „Messias“ en dergelijke. Men moet die in de oorspronkelijke taal lezen en vindt ze dan er niet minder schoon om dat ze niet rijmen. De maat moet natuurlijk altijd bewaard blijven.

Is het dus niet noodig, dat een vers rijmt, in onze taal althans is het voor veler ooren, door het rijm mooier, en dat is niet onbegrijpelijk, want het klinkt zeer welvullend en zangerig. Daarbij houden wij Nederlanders van rijmen. Bij bruiloften en ook bij minder vroolijke gebeurtenissen hooren de meeste menschen veel liever een gedicht dan gewone taal, ook al is de laatste soms veel beter. Ja, vroeger werden zelfs wel kennisgevingen van de regering, waarschuwingen, opschriften boven openbare gebouwen op rijm gezet. Toen b.v. in Amsterdam een oproer dreigde, plakten men aan 't huis, waarin 't geschut werd bewaard, deze waarschuwing:

„Oft er verlaat
Oft oproer quaet
Wierde vernomen,
Men sal tot baet
't Geschut op straat
Hieruit doen komen.“

En nog leest men voor de poort van 't vroeger werkhuis van deze stad:

„Schrik niet, ik wreek geen kwaad; maar dwing Strafs mijn hand, maar lieflijk mijn gemoed.“

En zoo wa 't overal vol rijmen: voor het dolhuis, en voor de herberg, in de weeshuizen en in de keuken. Zelfs op de deuren van keukens en kasten stond wat, ja tot op tafelborden toe en dat niet alleen op den boven maar soms ook op den onderkant.

In Amsterdam liep ook vóór vijftig jaar een man met zwavelstokken te koop. Welke naam bij hem aan de deur stond weet ik niet. Maar ieder noemde hem „Jan den Rijmer“. Hij wist altijd een rijmpje. Zijn gewone roep was:

„Swavelstokke“
„Om licht te geven in donkere hokke“. 1)

Toen hij eens een vaasje had opgevocht sprak hij tot een jongen, die 't aankeek:

„Maatje,
Daar heb ik een vaasje.“

En zoo had hij altijd een rijmpje. Toch heb ik nog nooit den naam van Jan den Rijmer in een of ander boek over onze dichters aangetroffen.

Waarom niet? Hij rijmde toch altijd. Het antwoord geven we een volgenden keer.

Een verzoek.

Van tijd tot tijd ontvingen wij een en ander ter plaatsing van onze lezers. In den regel is dat hun eigen werk. Als het dit soms niet is, zullen ze ons groot genoegen doen het er bij te zeggen, en als ze het ontleenen aan wat reeds gedrukt is, moet het. We bemerken nu b.v. dat het verhaal *De Slag*, ontleend is aan een welbekenden scheurkalender, van een vorig jaar. We kunnen niet alles lezen, maar men moet als men zoo iets zendt of overneemt, de bron er bij noemen.

1). Goede Amsterdammers laten de sloten bij doffe klanken altijd weg. Wie dat niet doet noemen ze een buitenmenschen.

HOOGWERK.

Geformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

DIREKTALLEN: Kralingen, M. J. Bouman te Amersfoort. P. C. Koster Jm. te Velp en A. Middeldijk te Nijkerk. — Steenwijk, E. Elmsa te Bunnik, C. de Gooijer te Nunspeet en J. J. Westerboek van Berden te Mijdracht.

BEROEPEN: Vreeswijk C. de Gooijer te Nunspeet. — Enschede, J. Hanis te Oosterbeem. — Oudshoorn, A. Middeldijk te Nijkerk op de Veluwe. — Zwolle, L. H. Wagenaar te Leeuwarden.

BEROEPEN: Broek op Langendijk, J. H. F. Gangel te Aalten. — Reekum, A. de Vlieg te Halweg. — Zuidwolde, G. W. E. Ploos van Amstel te Gerkelooier. — Vlaardingen, T. H. Woudstra te Maasland. — Harderwijk, G. H. van Kasteel te 's Gravenhage.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

BEROEPEN: Drachten, Th. Oegema te Holten. — Middelhamis, A. de Vlieg te Halweg. — Rouveen, L. Stroeve te Bunde (Oost Friesland). Met den beroep stond op het zand de heer H. Bulder te Ten Post (Groningen). — Vriesseveld, W. Breukelaar te De Leek.

AANGENOMEN: De Krim, H. L. Beijer te Nieuw-Leusen. — State of New York (Noord-Amerika), J. M. Remijn te Oost Zaai.

BEROEPEN: Kockange — Ruinerwold, K. R. M. Veldman te Arum (Friesland). — Maria Hoorebeke (België), F. Zaninge, te Nieuwendam.

Synodale Genootschapskerk.

BEROEPEN: St. Laurens, J. D. Biemans de Haan, cand. te Haarlem. — Lemele en Archeng, G. Hulsmann, cand. te Randwijk. — Bezoelen, W. W. Willem te IJzendoorn. — Schoonhoven, J. E. Steenbakker Morijon Loijzen te Naarden. — Bergschenhoek, A. ten Have te Polbroek. — Saphorst en Gorinchem, G. Bouthoorn te Dordrecht. — Bruchem en Kerke, P. B. Borna te Wassenaar. — Ferwerd, Rijken berg te Valkenburg. — Kornehoef, G. H. van Oost terzee te Sliedrecht. — Berkel en Rodenrijs, G. de Hoogh te Nijmegen.

AANGENOMEN: Wimschoten, H. van Loon te Sasenhelm. — Oldehoop, C. A. H. Blanken te Wervervoor. — Rhenen, W. Koelman te Pernis. — Waddingsveer, G. J. Antik te Oostmeer. — Ophuisen, J. Kok te Goudrecht.

BEROEPEN: Surhuisterveen, J. Boers te Blankeham. — Rinken, T. L. Heringa te Marum. — Bunnik, A. ten Have te Polbroek. — Barendrecht, J. A. Cramer te Nederhorst. — Aals (bij Zalt-Bommel), J. van Bolhuis te Westp. — Bergambacht, A. Renier te IJzendoorn. — Oud Alblass, H. G. van Emdt te Woerden. — Westmaas, L. Smilt te Nieuw-Vennep.

Advertentien.

Heden overleed onze hartelijk geliefde Broeder

ELIZA ANNE LAZONDER, laatstelijk Predikant te Oostervolde, in den ouderdom van 51 jaren. Na een langdurig en smartelijk lijden is hij zacht en kalm in zijn Heer en Heiland ontslapen.

Namens de Familie,
J. J. LAZONDER.
Schoonhoven, 10 Maart 1891.

Een BURGERMEISJE.

sinds 5 jaar in hetzelfde gezin werkzaam als Kinderjuffrouw en hulp in de huishouding, zoekt tegen 1ste Mei een dergelijke betrekking, liefst bij Doelerenden. Brieven franco, lett. K., bureau *Herant*.

Een jong Meisje,

uit den burgerstand, van de Ned. Geref. Gem., zoekt met Mei a.s. een nieuwe betrekking, liefst in een huishouding waar hare opvoeding kan worden voltooid. Brieven franco, lett. K., aan het Adv.-Bureau van J. C. VAN WESTERLING, Von Zeeënstraat 116, Amsterdam.

Dames-Dienstboden. Dienstd. japonn. à 90 Ct. in één dag. Rouwgoederen in 4 uur. Dames huisjap. van af f. 1.75. Dames-Costumes van af f. 5 en hooger en alle soorten Ondergoed, worden in de Beerenstraat 11, netjes afgewerkt.

ORGEL.

Door verandering wordt **TE KOOP** aangeboden een goed onderhouden **PIJPORGEL**, in mahoniehouten kast, zeer geschikt voor vergaderzaal of kleine gemeente. Brieven, motto: „Orgel“, bureau *Herant*, Damrak, Amsterdam.

P. VAN EIJK,

FIRMA JOHANNES KRAMER & Co.,

Dam 15-17, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO met rentevergoeding van 2½ pCt. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Beleefd verzoek

aan allen die een grooten of kleinen tuin bezitten: wil s. v. p. onthouden: de Prijscourant van Groente, Bloem- en Landbouwzaden van **D. TURKENBURG te Bodegraven** (Z. H.); toezending gratis en franco. Meer dan 1000 soorten van Zaden van de voortreffelijkste kwaliteit zijn steeds in voorraad.

Verschenen bij J. A. WORMSER, te Amsterdam.

ACTA

DER tweede Voorloopige Synode, VAN Nederduitsche Gereformeerde Kerken, Gehouden te Leeuwarden in 1890.

Prijs f. 1.10.

AMSTERDAM. J. A. WORMSER.

ORGELS

van Alexandre, Pere et Fils, te Parijs. Generale Vertegenwoordiger dier firma **Th. J. JANSSEN**, te 's-Hertogenbosch. Men vrage den zilveren catalogus. De vertrouwbaarste referentien staan ten dienste.

Verschenen:

„Neie Bloedjes.“

Het leven in Maatschappij en Huizingen in LOSSE SCHRIFT GEBRACHT DOOR

„BATAVUS“,

UITGEGEVEN DOOR

Dr. A. H. DE HARTOG.

Geïllustreerd.

f. 1.40. In Stempelband f. 1.95.

Tot denzelfden prijs zijn nog Exemplaren verkrijgbaar van

„Plukselbloedjes“.

Van denzelfden Schrijver.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Verschenen bij J. A. WORMSER, Amsterdam:

De verhouding tusschen HET RECHT, DEN STAAT, EN DE OVERHEID,

REDE bij de aanvaarding van het ambt van Buitengewoon Hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, op den 3den November 1890.

Uitgesproken door

Jhr. Mr. W. H. de Savornin Lohman Az.

Prijs f. 0.60.

Breebaart's

ORGELHANDEL.

Specialiteit in HUIS- en KERKORGELS.

Damrak 23, Amsterdam.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, verscheen

Mozaisch en Romeinsch Recht.

Eene vergelijkende Rechtsstudie.

REDE,

gehouden bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit,

den 20sten October 1890,

DOOR

Mr. D. P. D. FABIUS,

Hoogleraar in de faculteit van rechtsgeleerdheid.

Prijs f. 1.10.

Verschenen bij J. A. WORMSER, te Amsterdam:

Eenige Kameradviezen,

UIT DE JAREN 1874 EN 1875,

van

Dr. A. KUYPER.

Inhoud: I. Koloniale kwestie; II. Sociale kwestie; III. Electorale kwestie; IV. Onderwijskwestie; V. Kerkelijke kwestie; VI. Parij-verhouding.

Prijs f. 3.90.

A. VAN ROSSUM'S

Goedkoopste Bijbel Magazijn, Slagel 221 23, te Amsterdam, is ruim voorzien van alle soorten Bijbels en Kerkboeken.

Speciale Binderij voor Bijbels en Kerkboeken. Oude Bijbels worden ingernild.

Verschenen bij A. FERNHOOT, Amsterdam:

De Beoefening der Rechtswetenschap aan

Staatsacademie

of

Vrije Universiteit,

door

EEN RECHTSGELEERDE.

Prijs f. 1.—.

Aan de inschrijvers werd verzonden de 5de aflevering van:

„BIBLIA“,

onder redactie van de Professoren

Kuyper, Bavinck en Rutgers.

Prospectussen en Proefafleveringen zijn verkrijgbaar aan de Flakkeesche Boekdrukkerij te Middelbarnis.

DE DIRECTIE.

Ter perse bij

A. FERNHOOT, Amsterdam:

De plaatsen der Verzoeking

en

Ons hart geneigd tot alle kwaad.

Nog eens:

Kan men niet aan twee Universiteiten tegelijk studeeren.

Door een Rechtsgeleerde.

Prijs 25 Cent.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

WERKEN van Dr. A. KUYPER.

Het werk van den Heiligen Geest.

Deel I. Voor de kerk in haar geheel; Deel II en III. Voor de enkele personen. In fraaie stempelband f. 8.00; ingenaaid f. 7.50.

Afsonderlijke deelen zijn niet verkrijgbaar.

Dagen van Goede Boodschap.

I. In den Kerstmis. II. De Paaschmorgen. III. Op den Pinksterdag. IV. Oud- en Nieuwjaar.

Prijs van de geheele serie in vier fraaie stempelbanden f. 5.60; in vier deelen ingenaaid f. 3.60. Elk deel is op zichzelf compleet en verkrijgbaar, geb. à f. 1.75, ing. à f. 1.20.

Gomer voor den Sabbath.

Meditation over en voor den Sabbath. Prijs f. 1.90; in stempelband f. 2.40.

Uit het Woord. Bijbelstudien.

Eerste serie, deel II. Tweede serie, deelen I, II, III. Prijs per deel f. 3.40. Gebonden f. 3.90. Deel I en II van de Eerste Serie zijn uitgekoet.

De drie Formulieren van Eenigheid,

voor kerkelijk en huiselijk gebruik, benevens het Kort Begrip der Christelijke Religie, uitgegeven door de Predikanten C. A. RENIER en B. VAN SCHELVEN. Tweede Tijdschrift. Prijs geantwoord f. 0.40; 25 ex. f. 9.50; 50 ex. f. 18.—. In rood linnen stempelband f. 0.90. Dezelfde uitgave met wit papier voor handteekeningen f. 1.25.

De Vleeschwording des Woords.

Prijs f. 1.90. Gebonden f. 2.40.

De twaalf Patriarchen.

Bijbelsche Karakterstudien. Prijs net ingebonden f. 1.—, ingenaaid f. 0.75.

Het Calvinisme,

oorsprong en waarborg onzer Constitutie-neels vrijheden f. 0.90.

Het Calvinisme en de Kunst.

REDE bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit, op 20 October 1888. Prijs f. 0.90.

Tractaat

van de Reformatie der Kerken.

Aan de zonen der Reformatie hier te lande aangeboden op Luthers vierde eeuwfeest.

Prijs f. 2.50.

Gedrukt ter Kon. Ned. Stoomdrukkerij, Warmoesstraat 106, Amsterdam.

Orgelhandel.

G. A. GOLDSCHMEDING,

Warmoesstraat 141, Amsterdam.

Groot en fine sortering, billijke prijzen, voordeelige conditien, volledige garantie.

Verschenen:

DE BETEKENIS

VAN HET

Leerstuk der Oorspronkelijke Gerechtigheid

VOOR DE

GODGELEERDE ZEDEKUNDE.

REDE

Bij de aanvaarding van het ambt van buiten-gevoen Hoogleraar

AAN DE

VRIJE UNIVERSITEIT TE AMSTERDAM.

op den 19den September 1890.

UITGESPROKEN DOOR

Dr. W. Geesink.

Prijs f. 0.60.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

De Geldigheid

van de

Oude Kerkenordening

der

Nederl. Gereformeerde Kerken.

REDE

gehouden bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit,

den 21sten October 1889,

DOOR

F. L. RUTGERS,

Theol. Dr. en Prof.

Met aantekeningen en actestukken.

Prijs f. 1.20.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Uitgaven van den Nederlandschen Bond tot bestrijding der Vrijschiet.

OPEN BRIEF aan Dr. W. KOSTER.

Antwoord op zijn artikel in „De Tijdspiegel“ van Januari 1891:

Hoe de Vrijschiet bestreden wordt.

DOOR

J. B. F. HUGENHOLTZ.

Prijs f. 0.35.

Onwetenschappelijke Wetenschap,

door Dr. A. KINGSFORD.

Vrij uit het Engelsch vertaald door

J. C. VAN DER HUUCHT.

Prijs f. 0.60.

Met succes wordt nog steeds gedebiteerd: Zullen wij nog langer lijdelijk blijven tegenover de gruwelen der Vrijschiet?

<